

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Agenția de Dezvoltare Regională Sud

Aprobat

prin decizia CRD Sud

nr. 1/02 din 15 martie 2018

**Planul anual de implementare a SDR Sud 2016-2020
pentru anul 2018**

Cimișlia 2017

CUPRINS

Abrevieri și Acronime	2
Introducere.....	4
OBIECTIVUL SPECIFIC 1: Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate.....	7
Măsura 1.1. Modernizarea,extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare	Ошибка! Залладка не определена.
Măsura 1.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale	10
Măsura 1.3 Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide	11
Măsura 1.4. Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice.....	11
OBIECTIVUL SPECIFIC 2: Creșterea economică echilibrată și durabilă	13
Măsura 2.2. Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS.....	13
Măsura 2.3 Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri.....	13
Măsura 2.4 Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională	15
Obiectivul specific 3: Consolidarea guvernancei regionale.....	16
Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională	16
Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională.....	17
Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale	17
Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a SDR	19
Planul de acțiuni privind implementarea SDR Sud pentru anul 2017 (tabelar).....	20

Abrevieri și Acronime

ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
AAC	Aprovizionarea cu Apă și Canalizare
AAP	Academia de Administrare Publică
AMD Sud	Asociația pentru Managementul Deșeurilor din RDS
APL	Administrația Publică Locală
APP	Apel de Propuneri de Proiecte
CBC	Cooperare Transfrontalieră
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
CR	Consiliul Raional
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR	Dezvoltare Regională
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficiența Energetică
EPTISA	Companie Spaniolă Internațională de Consultanță
ENPI	Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat
FNDR	Fondul Național de Dezvoltare Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MDS	Managementul Deșeurilor Solide
MIEPO	Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova
ODIMM	Organizația de Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii
ONG	Organizație Non – Guvernamentală
POR	Planul Operațional Regional
PRS	Program Regional Sectorial
RDS	Regiunea de Dezvoltare Sud
SC	Specialist în comunicare din cadrul ADR Sud
SF	Studiu de Fezabilitate
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SFA	Secția finanțe și achiziții din cadrul ADR Sud
SMP	Secția management proiecte din cadrul ADR Sud
SPSP	Secția planificare strategică și programare din cadrul ADR Sud
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională

INTRODUCERE

Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) este o instituție publică, non-profit, cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM). Activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud este coordonată de Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud), care întrunește președinții Consiliilor Raionale din RDS, reprezentanții APL de nivel I delegați de asociațiile primarilor din cele 8 raioane ale RDS, precum și reprezentanții sectorului privat și ai societății civile.

ADR Sud are rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă pe întreaga întindere a regiunii, urmărind înlăturarea dezechilibrelor dintre diferitele zone ale acesteia (raioanele Cahul, Cantemir, Cimișlia, Căușeni, Basarabeasca, Leova, Taraclia, Ștefan-Vodă) în favoarea locuitorilor ei.

Principale atribuții ale ADR sunt stabilite în regulamentul de activitate al agenției și sunt orientate în domeniile ce țin de: planificare strategică și programare, managementul proiectelor, finanțe și achiziții, comunicare și transparență, asigurarea secretariatului CRD, dezvoltarea capacităților actorilor de DR, etc.

Cel mai important obiectiv al activității ADR Sud rezidă în implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud (SDR Sud) și a Planului Operațional Regional (POR), documente regionale de bază, ce stabilesc direcțiile strategice pentru dezvoltarea regiunii Sud și realizarea politicii naționale de dezvoltare regională în regiunea dată.

Anul 2018 este cel de al treilea an de implementare a SDR Sud 2016-2020. În acest context, planul de activitate al ADR Sud pentru anul 2018 este o reflecție a Planului de acțiuni pentru implementarea strategiei în care sunt incluse acțiunile concrete ce urmează a fi întreprinse în perioada 01.01.2018 - 31.12.2018, pentru realizarea cu succes a SDR Sud.

Pentru atingerea scopurilor propuse, ADR Sud conlucrează eficient cu APL de nivel I și II, instituțiile publice locale, regionale și naționale, cu partenerii de dezvoltare, finanțatorii proiectelor internaționale de asistență tehnică, ONG-uri, mass-media regională și națională și cu alți actori interesați și implicați în implementarea politicilor de dezvoltare regională.

Finanțarea ADR Sud este asigurată preponderent din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), dar și din alte surse externe.

Principalele rezultate obținute de ADR Sud în anul 2017 în procesul de implementare a politicii de dezvoltare regională în RDS includ următoarele:

În domeniul planificării strategice:

- 2 programe regionale sectoriale pe domeniile sporirea atractivității turistice a RDS și dezvoltarea infrastructurilor de sprijin în afaceri, elaborate și aprobate de CRD Sud;
- 1 portofoliu de concepte de proiecte promovate în cadrul Programului Regional Sectorial privind sporirea atractivității turistice a RDS;
- 4 concepte de proiecte în domeniul dezvoltării infrastructurilor de sprijin în afaceri identificate, 1 concept de proiect dezvoltat și aplicat spre finanțare în cadrul programului "Primarii pentru creștere economică".
- 2 comisii regionale sectoriale (CRS) pe domeniile AAC și MDS și asigurată funcționalitatea lor;
- 2 ședințe ale CRS pe domeniile AAC și MDS organizate, 61 participanți.

În domeniul managementului proiectelor:

- 2 proiecte investiționale finanțate din FNDR finalizate cu succes;
- 6,83 km de drum construite/reabilitate în varianta asfaltată;
- 4.55 km de drum varianta macadam construit;
- 8,43 km rețele de canalizare construite;
- Valorificate surse financiare din FNDR pentru proiecte investiționale în valoare totală de 40,62 milioane lei și din surse externe 30,3 milioane lei.

În domeniul dezvoltării capacităților actorilor de dezvoltare regională:

- 1 program de instruire pentru anul 2018 elaborat;
- 67 sesiuni de instruire pentru actorii de DR din RDS desfășurare;
- 403 actori de dezvoltare regională cu capacități îmbunătățite;

În domeniul cooperării și atragerii investițiilor:

- 3 acorduri de colaborare semnate între ADR Sud și ODIMM, AOAM și Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din or. Cahul;
- 1 acord de colaborare între primăria comunei Cazangic, Leova și ținutul Neretsk, Letonia semnat;
- 2 intenții de colaborare semnate între Consiliul Raional Leova și Regiunea Riebiņu; Consiliul Raional Cimișlia și regiunea Aizkraukles, Letonia;
- 3 proiecte depuse la în cadrul Programului Transnațional Dunărea 2014-2020, ADR Sud are calitatea de partener asociat;
- 52 materiale informative privind oportunitățile de aplicare la programele de finanțare internațională distribuite, 18213 actori informați;

În domeniul comunicării eficiente și asigurării transparenței activității ADR Sud:

- 413578 de accesări ale paginii Web a ADR Sud;
- 294 materiale în mass-media locală și națională scrise/difuzate;
- 3 buletine informative electronice elaborate, cca 600 beneficiari;
- 8 panouri informative din incinta Consiliilor Raionale actualizate periodic;
- 1 Campanie informațională dedicată Zilei Europei desfășurată.

În domeniul asigurării unui management operațional eficient al ADR:

- 3 ședințe CRD Sud convocate și desfășurate cu succes;
- 15 decizii aprobare în cadrul ședințelor CRD;
- Buget operațional valorificat integral.

Planul de implementare a SDR Sud pentru anul 2018 este structurat conform celor trei obiective specifice stabilite în SDR Sud 2020, și anume:

1. *Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate;*
2. *Creștere economică echilibrată și durabilă;*
3. *Consolidarea guvernancei regionale.*

Fiecare obiectiv la rândul său cuprinde mai multe măsuri. Planul de acțiuni privind implementarea SDR Sud 2016-2020 pentru anul 2018, ca document, cuprinde o parte narativă, unde sunt explicate succint acțiunile preconizate pentru anul de referință, și o anexă, unde acțiunile date sunt prezentate în formă tabelară.

Pentru a permite monitorizarea implementării SDR Sud în decursul anului 2018, ADR Sud va raporta semestrial către CRD Sud și MADRM asupra realizării acțiunilor stabilite în prezentul plan. Deși raportul de

evaluare a implementării SDR Sud 2010-2016, a demonstrat că raportarea pe acțiunile întreprinse nu elucidează categoric progresul și impactul implementării unei strategii și a fost recomandat ca raportarea să fie efectuată pe indicatori stabiliți pentru fiecare obiectiv specific, pînă la moment nu s-a reușit crearea unui mecanism funcțional de M&E a SDR și testarea acestuia. Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) va acorda, în anul 2018, în continuare asistență atât a MADRM cît și ADR pentru finalizarea metodologiei de utilizare a sistemului de indicatori pentru M&E SNDR și SDR. Pînă la definitivarea acestui mecanism, ADR Sud va continua raportarea implementării SDR Sud 2016-2020 pe activități conform prezentului plan de acțiuni.

În scopul asigurării transparenței în utilizarea banilor publici și în activitatea instituțiilor de dezvoltare regională din RDS, ADR Sud, pe lângă publicarea rapoartelor sus-menționate, va recurge pe tot parcursul anului la diverse metode de informare în masă.

OBIECTIVUL SPECIFIC 1: Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate

Planul de acțiuni privind implementarea SDR Sud 2016-2020 pentru anul 2018 prevede acțiuni pentru fiecare din cele 4 măsuri aferente obiectivului specific 1, și anume:

Măsura 1.1. *Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare;*

Măsura 1.2. *Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale;*

Măsura 1.3. *Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide;*

Măsura 1.4. *Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice.*

O trăsătură comună a activităților preconizate pentru realizarea măsurilor din cadrul acestui obiectiv rezidă în alinierea acestora la prevederile programelor regionale sectoriale în domeniile alimentare cu apă și sisteme de canalizare (AAC), drumuri regionale și locale (DRL), managementul deșeurilor solide (MDS) și Eficiența Energetică a Clădirilor Publice (EECP), aprobate de CRD Sud în perioada 2013-2015.

Măsura 1.1. Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare

Activitățile planificate întru realizarea măsurii respective din plan, conțin acțiuni care țin de: planificarea sectorială în domeniul alimentare cu apă și sisteme de canalizare, implementarea unui proiect investițional inclus în Documentul Unic de Program 2017-2020 (DUP) și finanțat din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) și a 2 proiecte investiționale finanțate din surse externe, gestionate de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Proiectele care vin în implementarea măsurii 1.1 din SDR Sud 2016-2020 și care vor fi implementate în anul 2018 sunt următoarele:

1. Proiectul ”Modernizarea serviciilor publice locale de AAC în raionul Cahul ” (GIZ)
2. Proiectul ”Modernizarea serviciilor publice locale de AAC în raionul Leova ” (GIZ), și
3. Proiectul ”Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din or. Căușeni ”(FNDR).

Parte a proiectelor MSPL AAC Cahul și MSPL AAC Leova, sunt 3 măsuri investiționale(respectiv două la Cahul și una la Leova), care au rezultat din procesul de planificare regională sectorială în domeniul AAC și care vor fi finanțate de Uniunea Europeană (UE). În acest sens în anul 2017 ADR Sud a semnat un memorandum de înțelegere cu UE care prevede implementarea în RDS în perioada 2018-2020 a 5 proiecte investiționale, dintre care 3 din domeniul AAC.

Proiectul Modernizarea Serviciilor Publice Locale de Alimentare cu Apă și de Canalizare (MSPL AAC) Cahul, pe componenta de planificare strategică are prevăzute acțiuni care presupun actualizarea Planului de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Cahul pentru perioada 2018-2023 și actualizarea capitolului AAC din Planul de Dezvoltare Locală a localităților Pelinei și Gavanoasa din raionul Cahul. Ambele acțiuni conțin sub-acțiuni standard pentru elaborarea documentelor de planificare strategică, și anume: organizarea și desfășurarea audierilor publice pe marginea documentelor respective și aprobarea planurilor actualizate în ședința Consiliului raional Cahul și respectiv a Consiliilor locale Pelinei și Gavanoasa.

Pe componenta investițională, proiectul MSPL AAC Cahul are planificate activități pentru anul 2018 în cadrul a 3 măsuri investiționale (MI) după cum urmează:

MI 1. *”Construcția sistemului de canalizare în satul Roșu din raionul Cahul”.* Implementarea respectivului proiect a fost lansată în anul 2016 și a presupus două etape de implementare. Etapa I prevedea construcția

rețelei centralizate de canalizare (22,3 km) și conectarea acesteia la rețeaua de canalizare existentă în or. Cahul. De asemenea construcția a 4 stații de pompare cu drumuri de acces spre acestea. În anul 2017 s-a desfășurat recepția finală în cadrul acestui proiect, semnarea actului de predare–primire și transmiterea costurilor investiționale formate în rezultatul implementării proiectului în proprietatea beneficiarului. Tot în anul 2017 a fost lansată implementarea etapei a II-a a proiectului, care presupune branșarea gospodăriilor din satul Roșu la sistemul centralizat de canalizare. Costul total al investiției respective este de circa 16 milioane lei. Guvernul României prin intermediul GIZ va finanța parțial lucrările de construcție care prevăd conectarea caselor individuale la sistemul centralizat de canalizare (190 mii Euro). Partea costurilor neacoperite și-a asumat-o beneficiarul, primăria satului Roșu. Astfel, pe parcursul anului 2018 vor continua lucrările de construcție, care se planifică a fi finalizate în prima jumătate a anului. De asemenea se planifică desfășurarea evenimentelor de recepție la terminarea lucrărilor și recepția finală, precum și transmiterea costurilor investiționale formate în rezultatul implementării proiectului către beneficiar.

MI 2. “ *Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco - Pelenei – Găvanoasa – Vulcănești – Alexandru Ion Cuza și a rețelelor interne în comunele Lebedenco, Pelenei și Găvanoasa*”. Implementarea respectivei măsuri investiționale la fel este divizată în două etape, această divizare pornind de la faptul că vor fi utilizate mijloace financiare din două surse externe de finanțare. Prima etapă, lansată în anul 2017 este finanțată din sursele Guvernului Elveției , iar etapa a doua, care urmează a fi lansată în anul 2018 va fi finanțată din sursele UE și este specificată în proiectul MSPL Cahul ca măsura investițională 3 (**MI 3**).

În cazul etapei I lansate în anul 2017, s-a reușit desfășurarea procedurii de achiziții publice și contractarea companiei de proiectare. Tot în anul 2017 compania de proiectare desemnată câștigătoare a lucrat la elaborarea documentației de proiectare, activitate care preconizează a fi finalizată în primul trimestru al anului 2018. Pentru anul 2018 se planifică organizarea și desfășurarea procedurii de achiziții publice pentru selectarea companiei care va efectua lucrările de construcție și lansarea propriu zis a lucrărilor de construcție. Acestea se vor desfășura pe întreaga perioadă tr. II – tr. IV a anului 2018. ADR Sud va monitoriza implementarea proiectului respectiv și va raporta periodic MADRM despre mersul îndeplinirii lucrărilor.

În cadrul **MI 3.** “ *Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco- Pelenei – Găvanoasa – Vulcănești – Alexandru Ion Cuza și a rețelelor interne în comunele Lebedenco, Pelenei și Găvanoasa*”, finanțate din sursele UE, pentru anul 2018 se propune doar elaborarea documentației de proiectare și organizarea și desfășurarea procedurii de achiziții publice pentru selectarea companiei care va efectua lucrările de construcție.

Pe lângă componenta de planificare și componenta investițională, proiectul MSPL AAC Cahul mai cuprinde un șir de activități care se încadrează în modelul celor 5 piloni promovat de GIZ. Astfel pentru anul 2018 în cadrul acestui proiect se planifică acordarea suportului APL din raionul Cahul în elaborarea și semnarea contractelor de delegare a serviciilor către operatorul regional S.A. ”Apă - Canal Cahul”.

Cei mai importanți indicatori stabiliți pentru acțiunile prevăzute în proiectul MSPL AAC Cahul sunt următorii:

- Planul de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Cahul actualizat și aprobat de CR Cahul;
- 2 capitole AAC din planurile de dezvoltare locală ale comunelor Pelenei și Gavanoasa actualizate și aprobate de Consiliile Locale;
- Măsura investițională 1 finalizată cu succes și transmise costurile investiționale către beneficiar;
- 435 de branșări a gospodăriilor la sistemul de canalizare din s. Roșu executate;
- 1 proiect tehnic pentru măsura investițională 2 elaborat;
- 7 km din apeductul magistral Cahul-Lebedenco construiți;
- 7 contracte de delegare a serviciului de AAC semnate.

Proiectul Modernizarea Serviciilor Publice Locale de Alimentare cu Apă și de Canalizare (MSPL AAC) Leova, la fel prevede acțiuni pentru mai multe componente conform celor 5 piloni promovați de GIZ. Este vorba de componenta de planificare care pentru anul 2018 prevede actualizarea Planului de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Leova pentru perioada 2018-2020 și actualizarea capitolului AAC din Planurile de Dezvoltare Locală a 7 localități din raionul Leova: Iargara, Sărata Nouă, Filipeni, Romanovca, Hănăsenii Noi, Cupcui și orașul Leova. Pe componenta de dezvoltare a capacităților se propune pentru anul 2018, elaborarea studiului privind analiza diagnostică a operatorului ”Apă – Canal” Leova. Pe componenta investițională proiectul MSPL AAC Leova la fel este divizat în 3 măsuri investiționale. În cadrul proiectului respectiv la bază divizării pe 3 măsuri investiționale, nu a stat doar criteriul de finanțare din diverse surse. Toate 3 măsuri investiționale au obiective specifice distincte care prevăd investiții atât în diverse localități din raionul Leova, cât și pe diverse domenii de intervenție. Și anume:

MI 1 ”*Construcția apeductului magistral Leova - Iargara*”, implementarea a fost lansată în anul 2016. Pentru această măsură este prevăzută finanțare din două surse, preponderent externe, finanțate prin intermediul GIZ, dar și din sursele FNDR. În anul 2018 vor continua lucrările de construcție lansate în 2017, iar spre sfârșitul anului se planifică de a desfășura evenimentul de recepție finală a obiectului.

MI 2 ”*Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova*”. Această măsură se află doar la etapa de elaborare a documentației de proiectare, în acest sens pentru anul 2018 se prevede de a desfășura procedura de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare și elaborarea documentației de proiectare propriu zis. Implementarea acestei măsuri este finanțată din sursele Guvernului Germaniei prin intermediul GIZ.

MI 3 ”*Extinderea sistemului de canalizare în orașul Leova*”, este finanțată din sursele UE și pentru anul 2018 se propune la fel organizarea și desfășurarea procedurii de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare precum și elaborarea documentației de proiectare.

Progresul în realizarea acțiunilor și sub-acțiunilor prevăzute în planul pentru anul 2018 în cadrul proiectului MSPL AAC Leova va fi măsurat prin atingerea următorilor indicatori:

- Planul de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Leova actualizat și aprobat de CR;
- 7 capitole AAC din planurile de dezvoltare locală ale localităților: Leova, Iargara, Sărata Nouă, Filipeni, Romanovca, Hănăsenii Noi și Cupcui, actualizate și aprobate de Consiliile Locale;
- 1 stație de captare a apei din r. Prut construită;
- 1 stație de tratare a apei potabile din or. Leova reabilitată;
- 3 stații de pompare a apei construite;
- 2 rezervoare de apă potabilă lângă or. Leova cu capacitatea de 800m³ construite;
- 2 rezervoare de apă potabilă lângă or. Iargara cu capacitatea de 700m³ reabilitate;
- 2 x 22,8 km de rețea magistrală de apă Leova-Iargara construită în 2 linii;
- Documentația de proiectare pentru măsurile investiționale 2 și 3 (**MI 2** și **MI 3**) elaborată.

Implementarea proiectului ”**Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din or. Căușeni**”, finanțat din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), a fost lansată în anul 2017. Acest proiect a fost depus în cadrul celui de al treilea concurs de propuneri de proiecte la FNDR și inclus în DUP 2017-2020. Proiectul are 2 etape de implementare. În anul 2018 urmează a fi finalizată etapa I de implementare, care presupune construcția a 8, 92 km rețea de canalizare. Lucrările de construcție în cadrul proiectului nominalizat, etapa I, se planifică a fi finalizate în trimestrul II al anului 2018, după care, pînă la finele anului se propune ca costurile investiționale obținute în cadrul implementării acestei etape să fie transmise către beneficiar. Este de menționat că beneficiari direcți în

cadrul proiectului sunt circa 600 gospodării din orașul Căușeni. Indicatorii de progres pentru acest proiect prevăzuți a fi atinși în anul 2018 sunt:

- 8,92 km rețea de canalizare construită;
- 1 act de primire a costurilor investiționale obținute, semnat de beneficiar.

Pe lângă componenta de planificare și cea investițională în cadrul măsurii 1.1. *Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare*, în anul 2018 se vor realiza acțiuni care au menirea de a spori capacitatea CRD Sud în gestionarea sectorului de AAC. În acest context, în anul 2017 la inițiativa GIZ, a fost creată Comisia Regională Sectorială (CRS) în domeniul AAC, care activează pe lângă CRD Sud. CRS servește drept platformă pentru îmbunătățirea guvernantei regionale în sectorul AAC și activează în conformitate cu un regulament special aprobat de CRD Sud. Prin intermediul CRS, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, GIZ, își asumă responsabilitatea de a acorda asistență prin experți contractați, pentru a soluționa unele provocări ale sectorului respectiv, identificate de membrii grupului de lucru și convenite de comun acord pentru asistență. Pentru anul 2018 în cadrul activității CRS AAC cu suportul GIZ ne propunem actualizarea capitolului AAC din SDSE a raioanelor din RDS.

Per ansamblu, indicatorii de produs și rezultat, care urmează a fi obținuți în anul 2018 (pe proiecte finalizate), în rezultatul implementării proiectelor care se încadrează în măsura 1.1 *Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare* sunt următorii:

- 2 x 22,8km de rețea de aprovizionare cu apă construită în 2 linii și 7 km într-o linie;
- 31,22 km rețea de canalizare construită;
- 1 stație de captare și 3 stații de pompare construite;
- 1 stație de tratare reabilitată;
- 1535 gospodării branșate la sistemul centralizat de canalizare.

Pe parcursul întregului an 2018, ADR Sud v-a asigura vizibilitatea în implementarea proiectelor din domeniul AAC și a tuturor activităților realizate în vederea implementării măsurii respective din strategie.

Măsura 1.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale

În cadrul acestei măsuri, în anul 2018 ADR Sud va continua să implementeze 3 investiționale finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională. Acestea sunt:

- 1) Proiectul *”Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională str. I. Spirin din or. Cahul”*, proiect trecător din POR Sud 2013-2015. Beneficiarul direct al proiectului este Primăria Cahul. Țintele stabilite includ 2,6 km de drum reabilitat. În perioada 2014-2017 s-a reușit finalizarea lucrărilor de construcție și desfășurarea recepției la terminarea lucrărilor. Pentru anul 2018 se propune recepția finală în cadrul proiectului, transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant și elaborarea raportului final pe proiect.
- 2) Proiectul *”Construcția drumului intercomunitar L509 Feștelița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R 30 Chișinău-Căușeni - frontiera cu Ucraina”* aplicant primăria Feștelița, raionul Ștefan Vodă. Beneficiari direcți în cadrul proiectului sunt circa 12 mii locuitori din localitățile Feștelița, Marianca de Jos, Copceac, Alava, Volintiri, Semionovca și Brezovaia. Produsele finale pe proiect sunt 3,5 km de drum renovat. Implementarea proiectului a demarat în anul 2017 și practic au fost finalizate lucrările de construcție. Pentru anul 2018 urmează organizarea și desfășurarea recepției finale a proiectului, transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant și elaborarea raportului final pe proiect.
- 3) Proiectul *”Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și a drumurilor locale de pe coridorul R20 – RD Sud, R34 – Sîrma – Tomai – Sărăteni – Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3”*. Aplicant primăria Hîrtop raionul Cimișlia. Beneficiari direcți în cadrul proiectului,

circa 2500 locuitori din comuna Hîrtop, Cimișlia. Produsele finale pe proiect 5,6 km de drum reconstruit. Perioada de implementare a proiectului este de 24 de luni. Implementarea proiectului a fost lansată în anul 2017. Finalizarea lucrărilor de construcție în cadrul proiectului este planificată pentru trimestrul III 2018, după care urmează recepția la terminarea lucrărilor, recepția finală și transmiterea costurilor investiționale către beneficiar.

Per ansamblu, indicatorii de produs și rezultat, care urmează a fi obținuți în anul 2018 (pe proiecte finalizate), în rezultatul implementării proiectelor care se încadrează în măsura 1.2 Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale sunt următorii:

- 11, 58 km de drum construit/reabilitat;
- 52286 persoane cu acces îmbunătățit la drumuri bune .

Măsura 1.3 Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide

Deși în DUP 2017-2020 au fost incluse 2 proiecte investiționale din RDS care țin de MDS, nici unul din ele nu a fost aprobat spre finanțare pentru perioada 2017-2018. Astfel pentru anul 2018 în cadrul acestei măsuri nu avem componenta investițională în infrastructura fizică, în schimb în această perioadă ADR Sud își propune să realizeze un șir de activități care vin să sprijine eficiența funcționării CRD prin instrumentul Comisiilor Regionale Sectoriale (CRS) în domeniul MDS. Ca și în cazul CRS AAC, pentru anul 2018 ne propunem să utilizăm expertiza oferită de GIZ pentru identificarea problemelor cu care se confruntă autoritățile publice în gestionarea serviciului respectiv și provocările în sectorul MDS. În acest context, în perioada octombrie-decembrie 2017 au fost colectate de la APL din RDS un șir de date care, pe lângă provocările sectorului, vor mai elucida și situația privind disponibilitatea APL din RDS de a forma clustere, cu scopul de a crea și utiliza gunoiști temporare. Acestea din urmă sunt propuse ca soluții pe termen scurt, valabile până la crearea sistemului regional de gestionare a deșeurilor menajere solide prevăzut în Strategia de gestionare a deșeurilor din RDS 2020 și Strategia de gestionare a deșeurilor în RM 2013-2027. Pentru anul 2018, se planifică de a elabora și prezenta membrilor grupului de lucru pe sectorul MDS și membrilor CRS și CRD Sud, a unui raport care, pe lângă analiza situației la zi, cu referire la gunoiștile existente în zona de MDS 2 și 3 din RDS, care pot obține statut de gunoiști temporare, va conține și propuneri și recomandări ale experților cu referire la oportunitățile de promovare a acestei viziuni pentru ameliorarea situației în domeniul MDS din regiune.

Pe lângă aceasta, în anul 2018 ne propunem să organizăm desfășurarea unui atelier de lucru comun cu membrii GL în domeniul MDS, reprezentanți ai APL de nivelul II din RDS, primarii din localitățile interesate de a forma clustere pentru utilizarea în comun a gunoiștilor temporare, experții GIZ, precum și alte persoane interesate, pentru a promova ideea cooperării intercomunitare în clusterelor identificate.

Până la finele anului, ne propunem elaborarea a cel puțin 3 schițe de proiect pentru amenajarea gunoiștilor temporare în localitățile cu interes sporit din partea APL beneficiară și a partenerilor de cluster. Paralel se va lucra la identificarea surselor de finanțare pentru propunerile de proiect elaborate.

Indicatorii după care va fi monitorizată implementarea măsurii respective din planul pentru anul 2018 sunt:

- Un raport elaborat și discutat în comisie;
- Numărul de clustere pentru utilizarea gunoiștilor temporare create;
- 3 fișe de proiect elaborate și promovate în rîndul donatorilor.

Măsura 1.4. Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice

Implementarea măsurii respective încadrează continuarea implementării unui proiect investițional **Reabilitarea termică a clădirii IMSP „Spitalul raional Cantemir” (bloc chirurgical)** depus în cadrul

celui de al treilea CPP la FNDR și inclus în DUP 2017-2020. Aplicant al acestui proiect este Consiliul Raional Cantemir. Proiectul prevede reabilitarea a 2 blocuri a spitalului raional Cantemir cu o suprafață totală de 2340m². Beneficiari direcți în cadrul proiectului sunt circa 6000 persoane anual. Implementarea proiectului a fost lansată în anul 2017, astfel se propune ca în trimestrul III al anului 2018 să fie finalizate lucrările de construcție, iar în trimestrul IV al acestui an să se desfășoare recepția finală în cadrul proiectului, transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant și elaborarea raportului final pe proiect.

Pe lângă lansarea implementării proiectului respectiv din sursele FNDR, ADR Sud își propune pentru anul 2018 să elaboreze documentația de proiectare pentru 2 proiecte investiționale rezultate din procesul de planificare regională sectorială în domeniul EE a clădirilor publice. Acestea sunt:

- Eficientizarea energetică a liceului teoretic Constantin Spătaru din or. Leova, și
- Eficientizarea energetică a liceului teoretic Matei Basarab din or. Basarabeasca;

Finanțarea acestor acțiuni din plan va fi efectuată din sursele UE.

Pe lângă componenta investițională, în cadrul acestei măsuri se planifică în anul 2018 de a actualiza componenta Eficiență Energetică a Clădirilor Publice (EECP) din Programele locale de îmbunătățire a EE a raioanelor Basarabeasca și Leova.

Indicatorii după care va fi monitorizată implementarea măsurii respective din planul pentru 2018 sunt:

- 2 blocuri cu o suprafață totală de 2340m² ale spitalului raional Cantemir renovate;
- 6000 beneficiari direcți anual;
- 2 seturi de documentație de proiect pentru reabilitarea a 2 licee teoretice din RDS elaborate;
- 2 capitole din Programele locale de îmbunătățire a EE a raioanelor Basarabeasca și Leova actualizate și aprobate de CR.

OBIECTIVUL SPECIFIC 2: Creștere economică echilibrată și durabilă

Pentru realizarea obiectivului specific 2 din strategie pentru anul 2018 sunt planificate acțiuni în cadrul a 4 măsuri:

- Măsura 2.1.** *Identificarea și planificarea dezvoltării centrelor urbane*
- Măsura 2.2.** *Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS*
- Măsura 2.3.** *Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri*
- Măsura 2.4.** *Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională.*

Măsura 2.1. Identificarea și planificarea dezvoltării centrelor urbane

În cadrul acestei măsuri, Regiunea de Dezvoltare Sud, inclusiv ADR Sud și APL din orașele Cahul, Cimișlia și Căușeni, de rînd cu alte 12 orașe din regiunile de dezvoltare nord, centru și UTAG, vor beneficia de asistență în cadrul proiectului "Suport Guvernului Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Moldovei 2016-2020 în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană" Proiectul este co-finanțat din fondurile programului de cooperare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei și a fost lansat în anul 2017. Durata implementării proiectului este de 4 ani, 2017-2020.

Pentru anul 2018 se planifică în cadrul acestui proiect activități care țin de dezvoltarea capacităților APL din orașele respective în a elabora programe de revitalizare urbană. La fel v-a fi anunțat un apel de granturi pentru APL, aceștia vor fi ghidați cum să elaboreze proiecte în domeniul revitalizării orașelor pe care le reprezintă și după desfășurarea concursului din 2018, cei desemnați câștigători vor implementa în localități proiectele care vor fi finanțate. Rolul ADR în acest proces este de a asigura: implicarea activă în activitățile proiectului și facilitarea dialogului între autoritățile publice locale, participare și după caz, coordonarea activităților comune, organizarea și desfășurarea evenimentelor la nivel regional, precum și promovarea activităților și a rezultatelor proiectului la nivel regional.

Măsura 2.2. Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS

În perioada 2011-2015 ADR Sud a elaborat programe regionale sectoriale sau documente echivalente, pentru toate sectoarele aferente obiectivului strategic nr. 1(AAC, RDL, MDS și EE). Utilitatea acestor documente rezidă în special în trasarea unor direcții de dezvoltare a sectorului respectiv, stabilite în mod participativ și bazate pe o viziune integrată regională, precum și în generarea unui portofoliu de proiecte cu o calitate net superioară în comparație cu proiectele depuse de APL în cadrul concursurilor de propuneri de proiecte la FNDR. Bazîndu - ne pe această experiență pozitivă, în anul 2017 ADR Sud a elaborat încă 2 programe în domeniile: dezvoltarea infrastructurii de sprijin în afaceri în RDS și sporirea atractivității turistice a RDS. Paralel s-a mers și la elaborarea și dezvoltarea notelor conceptuale pe domeniile respective. Este de menționat că în procesul de elaborare a PRS în domeniul dezvoltării infrastructurii de sprijin în afaceri și în elaborarea conceptelor de proiecte în acest domeniu, ADR Sud a fost asistată de experți în cadrul unui proiect finanțat de Guvernul Marii Britanii prin intermediul Fondului de Bună Guvernare (DFID).

Pentru anul 2018 este preconizat de a lucra în continuare, în comun cu Grupul de Lucru Regional Sectorial (GLRS), în cadrul aceluiași proiect DFID la elaborarea încă a 3 concepte de proiect din domeniul respectiv(6 per total) și dezvoltarea a două dintre acestea pînă la etapa de CPV(concept de proiect viabil). Pe lîngă toate, unul din obiectivele ADR Sud de comun cu partenerii proiectului DFID este da a identifica surse de finanțare pentru cel puțin 2 din aceste proiecte. În acest sens, în cadrul proiectului de asistență vor fi organizate și diverse întâlniri cu donatorii.

Ca produs al procesului de planificare regională sectorială în domeniul turism, în anul 2017 a fost elaborat un portofoliu de proiecte, care conține fișe de proiect pentru 7 raioane din RDS și 3 NC interraionale care pot fi aplicate de ADR Sud pentru finanțare în cadrul a diverse programe lansate de donatori externi. Fișele de proiect, conțin grupuri de acțiuni soft și hard structurate pe 3 obiective specifice și 9 măsuri stabilite în PRS.

Pentru anul 2018, ADR Sud își propune de a dezvolta 2 NC cu statut de regionale pentru a putea fi depuse spre finanțare. La fel se propune de a acorda suport APL din raionul Cahul pentru a dezvolta și depune proiectul "Lunca Prutului"- un nou traseu turistic regional ", în cadrul programului transfrontalier Romania-Moldova.

Măsura 2.3 Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri.

Activitățile planificate pentru anul 2018 în cadrul acestei măsuri includ lansarea procesului de implementare a proiectului investițional **" Dezvoltarea durabilă a parcului industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională "**, depus în cadrul celui de al treilea concurs de propuneri de proiecte la FNDR și inclus în DUP 2017-2020. Aplicant al acestui proiect este Consiliul Raional Cahul. Proiectul prevede asigurarea accesului PI Cahul la utilități publice, drum de acces, sistem de AAC, rețea de gaze, telefonie, electricitate. Beneficiari direcți în cadrul proiectului sunt un număr de circa 10 rezidenți care intenționează să deschidă afaceri pe teritoriul parcului industrial, circa 450 locuri de muncă create. Produsul final pe proiect este un drum de acces cu o suprafață totală de circa 8 mii m2, 0,9 km rețea de apeduct, 05 km rețea de gaze, 1,8 km rețea de electricitate și 1,7 rețea de telefonie. Perioada de implementare a proiectului este de 30 de luni. În anul 2017 în cadrul acestui proiect s-a reușit organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziție publică și semnarea contractului cu compania desemnată câștigătoare. Pentru anul 2018 se planifică organizarea evenimentului de lansare a proiectului și inițierea lucrărilor de construcție în cadrul acestui proiect. În dependență de mijloacele financiare alocate pentru anul 2018 vor fi stabiliți și indicatorii de progres în implementarea proiectului respectiv.

Pe lângă proiectul menționat, parte a componentei investiționale în cadrul măsurii 2.3 se propune lansarea implementării proiectului **"Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud" (Căușeni)**. Este un proiect depus la fel în cadrul celui de al treilea concurs la FNDR desfășurat în anul 2016, dar care urmează a fi inclus în DUP 2017-2020 prin decizia CNCDR abia în anul 2018. Aplicant al acestui proiect este Consiliul Raional Căușeni. Proiectul prevede asigurarea accesului ZEL Căușeni (este o filială a ZEL Bălți) la utilități publice, sistem de AAC, rețea de gaze, telefonie, electricitate. Beneficiari direcți în cadrul proiectului sunt rezidenții care intenționează să deschidă afaceri pe teritoriul ZEL și își propun deschiderea a circa 1500 locuri de muncă. Produsul final pe proiect este: 1486 m rețea de electricitate, 140 m rețea apeduct, 112 m rețea de canalizare. Perioada de implementare a proiectului este de 24 de luni.

Pe lângă aceste 2 proiecte investiționale, ADR Sud în 2018 va lansa implementarea în RDS a proiectului **"Poarta de Sud a Moldovei deschisă pentru afaceri și investiții"**. Este un proiect, care a rezultat din procesul de planificare regională sectorială în domeniul dezvoltării infrastructurilor de sprijin în afaceri și care are 3 obiective distincte:

- Sporirea capacității furnizorilor de servicii pentru sprijinirea afacerilor din regiune;
- Stimularea cererii de servicii de consultanță pentru afaceri în IMM-urile din RDS prin instituirea unui sistem ușor accesibil de oferire de programe de instruire de calitate, servicii de sfătuire și consultanță pentru îmbunătățirea competitivității IMM - urilor;
- Stabilirea profilului investițional și identificarea oportunităților de investiții locale și promovarea comunităților locale din RDS ca destinații pentru investiții directe din străinătate dar și din părți ale Republicii Moldova.

Proiectul a fost aplicat pentru finanțare în cadrul inițiativei ”Primarii pentru creștere economică” finanțat de UE. Implementarea proiectului prevede un parteneriat larg între ADR Sud, ODIMM, 8 consilii raionale din RDS, precum și 4 incubatoare de afaceri care funcționează în regiune. Durata de implementare a proiectului este de 18 luni. Produsele implementării integrale a proiectului vor fi:

- 1 raport de cartografiere a prestatorilor de servicii de consultanță pentru IMM elaborat;
- Cel puțin 48 persoane care prestează servicii de consultanță instruite;
- Cel puțin 100 IMM au beneficiat de servicii de consultanță calificate;
- 4 săli de pre incubare din incinta IA din RDS amenajate și dotate cu echipament;
- 4 centre de consultanță din incinta consiliilor raionale unde nu sunt incubatoare;
- 8 profiluri investiționale pentru 8 raioane și un registru regional de investiții elaborat;
- 1 portal de promovare a investițiilor în RDS funcțional;
- 1 forum investițional desfășurat.

Măsura 2.4 Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională

Dat fiind faptul că în anul 2018 nu au fost alocate surse financiare pentru investiții fizice directe din FNDR, pentru implementarea proiectelor din domeniul turism, ADR se va axa cu precădere pe realizarea unor activități complementare domeniului respectiv. În cadrul acestei măsuri ADR Sud își propune să continue în anul 2018 promovarea potențialului turistic al RDS. Această acțiune va fi realizată prin mediatizarea evenimentelor culturale desfășurate în regiune. Beneficiarii acestor activități cuprind potențialii turiști care vor vizita regiunea, agenții economici și alte organizații active în domeniul turistic și cultural.

OBIECTIVUL SPECIFIC 3: Consolidarea guvernantei regionale

În anul 2018 se prevede realizarea acțiunilor pentru fiecare din cele patru măsuri incluse în strategie, aferente acestui obiectiv specific, și anume:

Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională;

Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională;

Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale

Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a implementării strategiei de dezvoltare regională.

Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională

Activitățile planificate în realizarea măsurii respective se axează pe identificarea necesităților de instruire ale actorilor implicați în procesul de dezvoltare regională, cu precădere membri ai CRD Sud, reprezentanți ai APL din RDS și specialiști din cadrul ADR Sud. În acest sens anual este elaborat Programul de instruire în domeniul dezvoltării regionale. Pentru anul 2018 acest program conține 11 module de instruire, dintre care:

2 module de instruire vin să dezvolte capacitățile specialiștilor ADR Sud. Primul modul, în utilizarea sistemului GIS în planificarea strategică. Aceste instruirii vor fi realizate în cadrul proiectului finanțat de Agenția Cehă pentru Dezvoltare "Dezvoltarea instrumentelor moderne de planificare prin utilizarea tehnologiei GIS". Al doilea modul de instruire destinat specialiștilor ADR este dezvoltarea capacităților comunicatorilor ADR în domeniul fotografierii, scrierii comunicatelor de presă și organizarea campaniilor de sensibilizare și informare. Instruirea specialiștilor în comunicare se va efectua cu suportul GIZ.

4 module de instruire țin de dezvoltarea capacităților reprezentanților APL în următoarele domenii: elaborarea notelor conceptuale în domeniul dezvoltării infrastructurii de sprijin în afaceri (DFID); elaborarea planurilor de dezvoltare economică locală și a profilului investițional (Programul "Primarii pentru creștere economică"); elaborarea planurilor de revitalizare urbană, asistență acordată în cadrul proiectului "Sprijinirea administrației publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă", finanțat de Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei – Polish Aid 2017.

1 modul de instruire este îndreptat spre dezvoltarea capacităților membrilor CRD Sud, prin intermediul Comisiilor Regionale Sectoriale (CRS) din domeniul aprovizionare cu apă și canalizare și managementul deșeurilor menajere solide. Activitatea CRS este facilitată de ADR Sud cu suportul GIZ. Pe parcursul anului 2018 se planifică a fi organizate 8 ședințe ale CRS, câte 4 în fiecare din domeniile AAC și MDS. Alți participanți care vor beneficia în egală măsură de instruirile din modulul dat sunt reprezentanții APL, membri ai grupurilor de lucru regionale pe domeniile respective, precum și prestatorii de servicii în domeniile AAC și MDS.

2 module de instruire sunt prevăzute pentru dezvoltarea capacităților antreprenorilor potențiali și activi din RDS. Una din instruirii va fi organizată în cadrul proiectului "Poarta de sud a Moldovei deschisă pentru afaceri și investiții" finanțat de cadrul programului UE "Primarii pentru creșterea economică" și are ca scop dezvoltarea capacităților prestatorilor de servicii de consultanță din RDS. Al doilea modul de instruire urmărește dezvoltarea capacităților antreprenorilor din domeniul panificație și patiserie prin studierea practicilor italiene de producere a pâinii și produselor de patiserie. Acest modul de instruire va fi organizat cu suportul Provinciei di Novara, Italia, cu care ADR Sud are semnat un acord de parteneriat.

Pe lângă instruirile propuse spre desfășurare în programul din 2018, se planifică de a organiza în acest an două vizite de studiu. Vizita de studiu în România va avea loc în cadrul activității CRS din domeniul aprovizionării cu apă și canalizare, pentru a prelua experiența țării vecine în prestarea serviciilor de AAC. Participanți ai acestei vizite vor fi membri ai CRD, reprezentanții APL și prestatorilor de servicii din regiune. A doua vizită de studiu se planifică a fi în Polonia pentru schimbul de experiență în domeniul revitalizării urbane. Participanți la această vizită vor fi reprezentanții APL de nivelul I din RDS. Ambele vizite de studiu se planifică a fi efectuate în trimestrul III al anului 2018.

Total în rezultatul desfășurării sesiunilor incluse în programul anual de instruire pentru anul 2018, ADR Sud își propune să instruiască 10 specialiști din cadrul agenției și peste 315 de actori interesați din regiune, inclusiv membri ai CRD Sud.

În cea mai mare parte sesiunile de instruire sunt organizate cu suportul partenerilor de dezvoltare și finanțate din fonduri europene. Realizarea măsurii respective din plan va fi monitorizată de ADR Sud prin elaborarea și prezentarea CRD și MADRM a unor rapoarte periodice (semestriale).

Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională

Această măsură presupune asigurarea eficienței în activitatea operațională a ADR și CRD Sud, instituții responsabile de calitatea implementării politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare.

Pe rol de secretar al Consiliului Regional pentru Dezvoltare, în anul 2018 agenția v-a asigura buna organizare și desfășurare a 4 ședințe ordinare ale CRD Sud și v-a prezenta pentru aprobare documente care necesită aprobare și avizare.

Pentru prima dată în anul 2018 în realizarea măsurii respective din SDR Sud 2016-2020 au fost incluse activități care țin de asigurarea secretariatului pentru activitatea Comisiilor Regionale Sectoriale (CRS) în domeniile AAC și MDS. Astfel ADR Sud pe parcursul anului va asigura secretariatul acestor 2 comisii regionale, care include buna organizare și desfășurare a 8 ședințe ale CRS, inclusiv 4 pentru domeniul AAC și 4 pentru domeniul MDS. Produsele activității comisiilor se regăsesc în măsurile respective din plan (măsura 1.1 și 1.3).

Eficientizarea activității operaționale a ADR presupune planificarea corectă și valorificarea surselor financiare destinate activității operaționale a agenției. Monitorizarea utilizării corecte a bugetului se va realiza de ADR ca executor direct și de CRD și MADRM pe rol de control privind eficiența utilizării surselor financiare gestionate de agenție.

Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale

Activitățile care urmează a fi realizate de ADR Sud pe parcursul anului 2018 în cadrul acestei măsuri sunt grupate în 3 acțiuni majore:

Sporirea vizibilității regiunii și a instituțiilor de dezvoltare regională din RDS. În cadrul acestei acțiuni ADR Sud în anul 2018 își propune să sporească interesul actorilor din regiune și nu numai, pentru activitatea agenției și în general pentru procesul de dezvoltare regională. Întru asigurarea principiilor transparenței în activitatea instituțiilor publice, ADR Sud va elabora în anul 2018 patru buletine informaționale electronice care vor fi distribuite unui număr de peste 500 beneficiari. Va fi întreținută și actualizată periodic pagina web a ADR Sud și a conturilor ADR Sud pe paginile rețelelor de socializare și paginile de informare în masă. Vor fi plasate pe site și pe panourile informative din incinta consiliilor raionale comunicate de presă, știri ce reflectă activitatea agenției, planul anual de activitate al ADR Sud, rapoartele semestriale și anuale de activitate ale ADR, diverse anunțuri și informații utile. Vor fi realizate un șir de emisiuni TV, realizate mai

multe comunicate de presă pentru ziarele regionale cu privire la activitățile ADR Sud și cele desfășurate în regiune.

Pentru anul 2018 ne propunem la fel să organizăm un șir de evenimente, cum ar fi: ziua Regiunii de Dezvoltare Sud, ziua Europei, etc. Pentru a cunoaște mai bine regiunea și procesele de dezvoltare regională, ADR Sud își propune pentru anul 2018 elaborarea și editarea unui bucllet informativ despre activitatea agenției. La fel ADR va participa pe rol de partener în activitățile organizate în regiune atât de APL din RDS, cât și de alte instituții și organizații de nivel național și internațional;

- *Stabilirea relațiilor de parteneriat cu instituții interesate din RM și alte state.* Acțiunile preconizate a fi realizate în 2018, țin de identificarea și semnarea acordurilor de parteneriat cu instituții din țară și de peste hotare, cu care ADR Sud are obiective de interes comun. Astfel, ne propunem să semnăm acord de parteneriat cu regiunea de planificare Zemgale din Letonia, cu partenerii din Polonia în cadrul proiectului ”Sprijinirea administrației publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă”. La fel, ADR Sud a inițiat în anul 2017 și continuă și pe parcursul anului 2018, de comun cu Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia, activități de identificare de APL interesate din ambele state pentru a semna acorduri de parteneriat și a lansa proiecte comune. MPMDR din Letonia a inclus în planul de activitate a instituției pentru anul 2018 această acțiune. Evenimentele care pot fi realizate în comun vor fi stabilite doar după ce vor fi aprobate bugetele instituțiilor respective din ambele state.

- *Atragerea investițiilor în RDS.* Această acțiune este una foarte importantă dacă ținem cont de sursele financiare limitate de care dispune agenția în implementarea obiectivelor stabilite în SDR Sud 2016-2020. În anul 2016 a fost elaborat POR Sud 2017-2020. În acest document sunt incluse 59 proiecte, grupate după probabilitatea de finanțare în trei compartimente, cu grad sporit de probabilitate, 13 proiecte, inclusiv 3 proiecte trecătoare din anul 2016 și 10 proiecte incluse în DUP 2017-2020. A doua categorie de proiecte inclusă în POR Sud sunt proiectele rezultate din procesul de planificare regională sectorială (CPV), 12 la număr și a treia categorie de proiecte sunt proiectele cu surse de finanțare neidentificate, 34 la număr. În acest context, în anul 2018 ADR va întreprinde mai multe acțiuni în vederea promovării proiectelor cu surse financiare pentru implementare neidentificate în rândul donatorilor. Va fi editat portofoliul proiectelor din POR Sud 2017-2020 varianta engleză, care va fi distribuit în rândul donatorilor, vor fi depuse proiectele în cadrul apelurilor care vor fi lansate, se va lucra cu APL aplicante pentru a promova împreună aceste proiecte, inclusiv la fondurile naționale existente. Pe lângă asta ADR va elabora 2 concepte de proiect în domeniul dezvoltării infrastructurilor de sprijin în afaceri, care vor fi înaintate donatorilor pentru finanțare. O activitate importantă care se încadrează în implementarea măsurii respective din planul pentru 2018, ține de acordarea consultanței și implicarea în organizarea în parteneriat cu mediul de afaceri din Provincia di Novara, Italia a cursurilor de formare profesională în panificație și patiserie pentru antreprenorii interesați din RDS. Intensificarea parteneriatului inter-instituțional în promovarea abordării LEADER în regiunea de dezvoltare sud, activitate realizată în comun cu centrul ”Contact-Cahul”, la fel va servi drept platformă de atragere pe viitor a investițiilor în regiune. Implementarea în anul 2018 în RDS a proiectului ”Sprijinirea administrației publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale, prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă” susținut de MDE al Poloniei, la fel urmărește drept scop atragerea în regiune a surselor externe pentru proiecte de revitalizare a trei orașe din regiune: Cahul, Căușeni și Cimișlia.

O activitate foarte importantă pe care o va realiza ADR Sud în anul 2018 este lansarea elaborării profilurilor investiționale pentru cele 8 raioane din RDS. Vor fi create în fiecare raion câte un grup de lucru care va identifica oportunitățile investiționale din teritoriu. Informația colectată din raioane, va sta la baza profilului investițional, care urmează a fi editat în anul 2019. Toate aceste acțiuni vor fi realizate în cadrul proiectului ”Poarta de Sud a Moldovei deschisă pentru afaceri și investiții” finanțat de UE.

Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a SDR

Activitățile ce urmează a fi efectuate în cadrul acestei măsuri țin de perfecționarea mecanismului de monitorizare și evaluare a implementării SDR și raportarea asupra SDR și POR Sud în baza mecanismului nou. Acest exercițiu a fost lansat în anul 2016 și urma să fie finalizat până la finele anului 2017 însă nu s-a reușit. GIZ a anunțat extinderea asistenței la acest compartiment, inclusiv pentru anul 2018. În anul 2017 s-a reușit definitivarea listei de indicatori care vor fi utilizați pentru M&E strategiei și a POR. A fost creată o bază de date care conține date pe indicatori pentru anul 2015 ca an de referință, precum și date pentru primul an de implementare a SDR, anul 2016. Baza de date este completată pe măsura publicării datelor de către BNS. Pentru anul 2018 va continua completarea bazei de date și după finalizarea metodologiei de monitorizare și raportare privind implementarea SDR pe bază de indicatori, acest mecanism va fi pus în funcțiune.

Plan de Acțiuni privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud 2016-2020 pe anul 2018

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
OBIECTIVUL SPECIFIC 1: ASIGURAREA ACCESULUI LA SERVICII PUBLICE DE CALITATE.										
Măsura 1.1. Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare.										
Facilitarea procesului de planificare locală în domeniul Alimentare cu Apă și sisteme de Canalizare în raionul Cahul	Actualizarea Planului de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Cahul pentru perioada 2018-2023					ADR Sud	APL	GIZ	1 plan de acțiuni pregătit pentru audieri publice	Refuzul GIZ de a finanța activitatea Interes scăzut din partea APL de a actualiza planul de acțiuni
	Organizarea și desfășurarea audierilor publice					ADR Sud	APL	GIZ	1 eveniment de audieri publice desfășurate	Interes scăzut din partea actorilor din regiune față de documentul respectiv
	Aprobarea capitolelor AAC actualizate din planurile locale de către Consiliile Locale					ADR Sud	APL	GIZ	Decizia de aprobare a CR	Refuzul CL de a aproba proiectul de document
	Actualizarea capitolului AAC din Planul de Dezvoltare Locală a localităților Pelinei și Gavanoasa din r. Cahul					ADR Sud	APL	GIZ	2 capitole AAC din PDL pregătite pentru audieri publice	Refuzul GIZ de a finanța activitatea Interes scăzut din partea APL de a actualiza planul de acțiuni
	Organizarea și desfășurarea audierilor publice					ADR Sud	APL	GIZ	2 evenimente de audieri publice desfășurate	Interes scăzut din partea actorilor din regiune față de documentul respectiv
	Aprobarea capitolelor AAC actualizate din planurile locale de către Consiliile Locale					ADR Sud	APL	GIZ	2 decizii de aprobare ale CL	Refuzul CL de a aproba proiectul de document
Facilitarea procesului de planificare locală în domeniul Alimentare cu Apă și sisteme de	Actualizarea Planului de acțiuni privind implementarea capitolului AAC din SDSE a raionului Leova pentru perioada					ADR Sud	APL	GIZ	1 plan de acțiuni actualizat	Refuzul GIZ de a finanța activitatea Interes scăzut din partea APL de a actualiza planul de

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Canalizare în raionul Leova	2018-2020									acțiuni
	Actualizarea Planurilor de Dezvoltare Locală (PDL), capitolele AAC a localităților: Leova, Iargara, Sărata Noua, Filipeni, Romanovca, Hănăsenii Noi și Cupcui din r. Leova.					ADR Sud	APL	GIZ	7 capitole AAC din PDL pregătite pentru audieri publice	Refuzul GIZ de a finanța activitatea Interes scăzut din partea APL de a actualiza planul de acțiuni
Facilitarea procesului de actualizare a capitolelor AAC din SDSE a raioanelor din RDS (asistență acordată de GIZ în cadrul CRS)	Crearea GL la nivel de raion care va fi implicat în procesul de planificare sectorială					ADR Sud	APL	GIZ	1 GL creat funcțional	Refuzul GIZ de a finanța activitatea Interes scăzut din partea APL
	Participare în ședințele GL raional					ADR Sud	APL	GIZ	Nr ședințe desfășurate	Interes scăzut din partea APL
	Revizuirea materialelor produse de experți și înaintarea propunerilor de îmbunătățire					ADR Sud	APL	GIZ	Nr materiale examinate Nr. propuneri înaintate	Refuzul GIZ de a finanța angajarea experților
	Participare la evenimentul de audieri publice pe marginea capitolelor AAC din SDSE actualizate					ADR Sud	APL	GIZ	Nr documente examinate Nr. propuneri înaintate	Interes scăzut din partea APL din regiune față de documentele respective
Implementarea proiectului ” Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni ”	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	Nr. vizite de monitorizare efectuate Nr. ședințe desfășurate 4 rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului;
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție la terminarea lucrărilor în cadrul proiectului (etapa I)					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție la terminarea lucrărilor semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului; Interes scăzut din partea beneficiarilor
	Organizarea și desfășurarea					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat	Tergiversarea termenilor de

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
	evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului (etapa I)								1 act de recepție finală semnat	implementare a proiectului; Interes scăzut din partea beneficiarilor
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	FNDR	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului MSPL Cahul: Măsura investițională 1 ”Construcția sistemului de canalizare în satul Roșu , etapa II, Conectarea caselor individuale de locuit la sistemul centralizat de canalizare din s. Roșu .”	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	GIZ	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate 4 rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție la terminarea lucrărilor în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	GIZ	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție la terminarea lucrărilor semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	GIZ	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	GIZ	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Elaborarea raportului final pe proiect și transmiterea MADRM					ADR Sud	APL	GIZ	1 raport elaborat și transmis în termen	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului MSPL Cahul: Măsura investițională 2 ”Construcția apeductului magistral Cahul - Lebedenco -	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	GIZ	Documentație tehnică elaborată 1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice					ADR Sud	APL	GIZ	Nr. proceduri AP desfășurate	Sistarea finanțărilor Incapacitatea operatorilor

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Pelinei - Găvănoasa – Vulcănești - Alexandru Ioan Cuza și rețelele interioare” (etapa I)	pentru lucrări de construcție								Nr. contracte semnate	economici de a satisface cerințele de calificare
	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție					ADR Sud	APL	GIZ	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate Nr. rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Mijloace financiare insuficiente pentru implementarea proiectului. Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului MSPL Cahul: Măsura investițională 3 ”Construcția apeductului magistral Cahul - Lebedenco - Pelinei - Găvănoasa – Vulcănești - Alexandru Ioan Cuza” și rețelele interioare” (etapa II)	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Documentație tehnică elaborată 1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru lucrări de construcție					ADR Sud	APL	UE	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
Implementarea proiectului MSPL Leova: Măsura investițională 1 ”Construcția apeductului magistral Leova – Iargara ”	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție					ADR Sud	APL	GIZ	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate Nr. rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Mijloace financiare insuficiente pentru implementarea proiectului. Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție la terminarea lucrărilor					ADR Sud	APL	GIZ	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție la terminarea lucrărilor semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală					ADR Sud	APL	GIZ	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Implementarea proiectului MSPL Leova: Măsura investițională 2 ” Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova”	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării; Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Documentație tehnică elaborată 1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului MSPL Leova: Măsura investițională 3 ” Extinderea sistemului de canalizare în or. Leova ”	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării; Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Documentație tehnică elaborată 1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Dezvoltarea capacităților în domeniul AAC	Semnarea contractelor de delegare a serviciului AAC a 7 APL din raionul Cahul către operatorul regional Apă - Canal Cahul					ADR Sud	APL	GIZ	7 contracte de delegare a serviciului semnate	Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
	Elaborarea studiului privind analiza diagnostică a operatorului SA Apa Canal Leova					ADR Sud	APL	GIZ	1 studiu elaborat	Lipsa resurselor financiare necesare pentru elaborarea studiului

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Măsura 1.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale.										
Implementarea proiectului ” Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională - str. I. Spirin din or. Cahul ”	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	FNDR	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectelor
	Elaborarea raportului final pe proiect și transmiterea MADRM					ADR Sud	APL	FNDR	1 raport elaborat și transmis în termen	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectelor
Implementarea proiectului ” Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și a drumurilor locale de pe coridorul 20-RD Sud, R34 Sîrma – Tomai – Sărăteni - Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3”	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate 4 rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Mijloace financiare insuficiente pentru implementarea proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție la terminarea lucrărilor					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție la terminarea lucrărilor semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	FNDR	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Elaborarea raportului final pe proiect și transmiterea MADRM					ADR Sud	APL	FNDR	1 raport elaborat și transmis în termen	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Implementarea proiectului ”Construcția drumului intercomunitar Feștelita-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R30 Chișinău-Căușeni - frontiera cu Ucraina”	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	FNDR	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Elaborarea raportului final pe proiect și transmiterea MADRM					ADR Sud	APL	FNDR	1 raport elaborat și transmis MADRM în termen	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Măsura 1.3. Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor.										
Identificarea ideilor de proiecte privind gunoiștile temporare	Elaborarea raportului privind locațiile posibile pentru gunoiștile temporare					ADR Sud	APL GIZ	GIZ	1 raport elaborat și prezentat CRS	Suspendarea finanțării de către GIZ
	Organizarea și desfășurarea ședinței comune cu membrii GLS și APL privind cooperarea intercomunitară în clusterelor de MDS formate pentru utilizarea în comun a gunoiștilor temporare					ADR Sud	APL GIZ	GIZ	1 ședință desfășurată APL dispuși de a semna acord de cooperare	Lipsa interesului APL de a coopera
	Elaborarea schițelor de proiect pentru gunoiștile temporare identificate					ADR Sud	APL GIZ	GIZ	3 schițe de proiect elaborate	Suspendarea finanțării de către GIZ
Măsura 1.4. Sporirea eficienței energetice a clădirilor publice.										
Facilitarea procesului de planificare locală în domeniul Eficiență Energetică	Actualizarea capitolului Eficiență Energetică a Clădirilor Publice din programul local de îmbunătățire a EE a raionului Basarabeasca					ADR Sud	APL	UE	1 capitol EECP pregătit pentru audieri publice	Tergiversarea emiterii de către AEE a avizului la program
	Organizarea și desfășurarea					ADR	APL	UE	1 eveniment de audieri	Interes scăzut din partea

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
	audierilor publice					Sud			publice desfășurat	APL
	Aprobarea capitolului EECP actualizat de către CR Basarabeasca					ADR Sud	APL	UE	Decizia CR de aprobare	Refuzul CRD Sud de a aproba decizia
Implementarea proiectului ” Reabilitarea termică a IMSP Spitalul raional Cantemir” (bloc chirurgical)	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate 4 rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție la terminarea lucrărilor în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție la terminarea lucrărilor semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice; Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Organizarea și desfășurarea evenimentului de recepție finală în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	1 eveniment desfășurat 1 act de recepție finală semnat	Depistate încălcări în lucrările de construcție necorespunzătoare documentației tehnice; Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Transmiterea costurilor investiționale formate către aplicant					ADR Sud	APL	FNDR	1 act de predare – primire semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
	Elaborarea raportului final pe proiect și transmiterea MADRM					ADR Sud	APL	FNDR	1 raport elaborat și transmis MADRM în termen	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului investițional "Sporirea eficienței energetice a Liceului	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării; Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Teoretic "Matei Basarab" din or. Basarabeasca"	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	UE	1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
Implementarea proiectului investițional "Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic "Constantin Spătaru" din or. Leova"	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea companiei de proiectare					ADR Sud	APL	UE	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării; Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
	Elaborarea documentației de proiectare					ADR Sud	APL	UE	1 act de transmitere a documentației de proiect semnat	Tergiversarea termenilor de implementare a proiectului
OBIECTIVUL SPECIFIC 2. CREȘTEREA ECONOMICĂ ECHILIBRATĂ ȘI DURABILĂ.										
Măsura 2.1. Identificarea și planificarea dezvoltării centrelor urbane										
Facilitarea implementării în RDS a proiectului "Sprijinirea administrației publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă"	Elaborarea programelor de revitalizare urbană pentru orașele Cahul, Căușeni și Cimișlia din RDS					APL	ADR Sud	MAE al Poloniei	3 programe elaborate	Interesul scăzut al primăriilor Cahul, Căușeni și Cimișlia de a elabora programele de revitalizare urbană.
	Elaborarea proiectelor și aplicarea la concursul de granturi					APL	ADR Sud	MAE al Poloniei	3 proiecte aplicate la concurs	Interesul scăzut al primăriilor Cahul, Căușeni și Cimișlia de a elabora proiecte.
	Implementarea proiectelor aplicate și desemnate câștigătoare					APL	ADR Sud	MAE al Poloniei	Nr. proiecte implementate	Calitatea joasă a proiectelor depuse.
Măsura 2.2. Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS.										
Facilitarea procesului de elaborare a Planurilor de Dezvoltare Economică	Crearea Grupurilor de Lucru Locale (GLL) care vor fi implicate în elaborarea PDEL					APL	ADR Sud	UE	5 GLL create funcționale	Lipsa interesului APL și a altor actori de a face parte din GLL
	Elaborarea PDEL					APL	ADR Sud	UE	5 PDEL pregătite pentru	Capacitatea insuficientă a

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Locală (PDEL) pentru APL membri ai Inițiativei UE ”Primarii pentru creștere economică”									audieri publice	GLL în elaborarea PDEL; Lipsa datelor.
	Audieri publice pe marginea PDEL					APL	ADR Sud	UE	5 evenimente de audieri publice desfășurate	Interesul scăzut al actorilor locali față de documentul respectiv
	Aprobarea PDEL de către consiliile locale/raionale					APL	ADR Sud	UE	5 decizii de aprobare ale Consiliilor locale/raionale	Refuzul Consiliilor locale/raionale de a aproba PDEL
Măsura 2.3. Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri.										
Elaborarea portofoliului de proiecte care rezulta din planificarea regională sectorială în domeniul dezvoltării infrastructurilor de sprijin în afaceri	Organizarea și desfășurarea atelierelor de lucru cu membrii GLRS în domeniul dezvoltare economică					ADR Sud	APL	DFID	Nr ateliere desfășurate; Nr participanți	Interes scăzut din partea membrilor GLRS de a participa la ședințe
	Elaborarea Conceptelor de propuneri de proiecte în domeniul respectiv					ADR Sud	APL	DFID	2 CPP elaborate și dezvoltate până la etapa de CPV	Interes scăzut din partea GLRS
	Identificarea surselor de finanțare și depunerea proiectelor					ADR Sud	APL	DFID	Nr NC depuse spre finanțare Nr proiecte finanțate	Lipsa apelurilor de propuneri de proiecte
Implementarea proiectului ”Dezvoltarea durabilă a Parcului Industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională”	Monitorizarea implementării lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					ADR Sud	APL	FNDR	Nr vizite de monitorizare efectuate Nr ședințe desfășurate Nr rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	Interes scăzut din partea beneficiarilor
Implementarea proiectului ”Oportunități pentru atractivitatea investițională în	Organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru lucrări de construcție					ADR Sud	APL	FNDR	Nr. proceduri AP desfășurate Nr. contracte semnate	Sistarea finanțării proiectului; Incapacitatea operatorilor economici de a satisface cerințele de calificare
	Monitorizarea implementării					ADR	APL	FNDR	Nr vizite de monitorizare	Tergiversarea termenilor de

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
economia Regiunii de Dezvoltare Sud” (Căușeni).	lucrărilor de construcție în cadrul proiectului					Sud			efectuate Nr ședințe desfășurate Nr rapoarte de monitorizare pe proiect elaborate și transmise MADRM	implementare a proiectului
Implementarea proiectului ”Poarta de Sud a RM deschisă pentru investiții și afaceri”	Elaborarea planului de acțiuni privind implementarea proiectului					ADR Sud	ODIMM CR și IA din RDS	UE	1 plan de acțiuni elaborat și convenit de părțile partenere	Sistarea finanțării proiectului din partea UE
	Stabilirea parteneriatelor și a rolului partenerilor în implementarea proiectului					ADR Sud	ODIMM CR și IA din RDS	UE	Parteneriate stabilite cu 8 CR și 4 IA și ODIMM	Interes scăzut din partea partenerilor proiectului
	Organizarea și desfășurarea conferinței de lansare a proiectului					ADR Sud	ODIMM CR și IA din RDS	UE	1 conferință desfășurată, 50 participanți	Interes scăzut din partea Actorilor locali
	Implementarea activităților prevăzute în planul de acțiuni					ADR Sud	ODIMM CR și IA din RDS	UE	1 registru a prestatorilor de consultanță pentru IMM creat Lista IMM din RDS cu necesități de consultanță creată 4 săli de pre incubare amenajate 4 centre de informare amenajate 8 GLR pentru elaborarea profilului create funcționale	Interes scăzut din partea partenerilor și beneficiarilor de proiect; Sistarea finanțării proiectului din partea UE.
Măsura 2.4. Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională.										
Identificarea surselor de finanțare pentru proiectele de dezvoltare a turismului în RDS	Suport pentru elaborarea și aplicarea în cadrul programului transfrontalier Romania-Moldova a proiectului ”Lunca					ADR	APL	FNDR	1 proiect depus spre finanțare	Lipsa apelurilor de propuneri de proiecte; Lipsa surselor financiare necesare pentru cofinanțare

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
	Prutului”- un nou traseu turistic regional.									în cadrul Programului transfrontalier Ro-Md
	Dezvoltarea notelor conceptuale elaborate în procesul de planificare regională sectorială în domeniul turism					ADR	APL	FNDR	2 NC dezvoltate și depuse în concurs	Interes scăzut din partea APL în elaborarea NC; Capacitățile reduse ale ADR și APL în dezvoltarea NC.
Promovarea potențialului turistic al RDS	Mediatizarea evenimentelor culturale desfășurate în RDS					ADR	APL	FNDR Alte surse	Nr. evenimente mediatizate	Numărul redus al evenimentelor culturale în RDS; Deficiențe tehnice.
OBIECTIVUL SPECIFIC 3. CONSOLIDAREA GUVERNANȚEI REGIONALE.										
Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională.										
Instruirea reprezentanților instituțiilor de dezvoltare regională în domeniile aferente obiectivelor strategice	Organizarea atelierelor de instruire și formarea capacităților membrilor CRD/CRS Sud					ADR	GIZ	Surse externe	Nr. de membri CRD instruiți	Disponibilitatea partenerilor de dezvoltare de a organiza sesiuni de instruire; Interes scăzut din partea CRD de a fi instruiți
	Participarea specialiștilor ADR Sud în activități de formare profesională continuă					ADR	GIZ	Surse externe	Nr. de specialiști ADR Sud cu capacități sporite	Disponibilitatea partenerilor de dezvoltare de a organiza sesiuni de instruire
Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională.										
Asigurarea eficienței în activitatea operațională a ADR Sud și CRD Sud	Asigurarea secretariatului pentru activitatea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud					ADR	CRD	FNDR	Nr ședințe desfășurate Rata de participare a membrilor CRD la ședințe,%	Interes scăzut din partea membrilor CRD
	Asigurarea secretariatului pentru activitatea Comisiilor Regionale Sectoriale (CRS) în domeniile AAC și MDS					ADR	CRD	FNDR	Nr ședințe desfășurate Rata de participare a membrilor CRS la ședințe,%	Interes scăzut din partea membrilor CRS
	Planificarea și utilizarea eficientă a surselor financiare gestionate de ADR Sud					ADR	MADRM	FNDR GIZ UE	Gradul de valorificare a mijloacelor financiare alocate,%	Nealocarea mijloacelor în volumul prevăzut conform solicitărilor făcute de ADR

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor										
Sporirea vizibilității regiunii și a instituțiilor de dezvoltare regională din RDS	Dezvoltarea rețelelor de informare și comunicare privind activitatea instituțiilor de dezvoltare regională și promovarea imaginii RDS					ADR	Mass-media	FNDR	Nr vizualizări pe pag. ADR Nr. postări pe rețelele de socializare; Nr. articole preluate în mass-media	Interes scăzut din partea publicului și mass-media;
	Organizarea evenimentului „Ziua Regiunii de Dezvoltare Sud”					ADR	APL	FNDR Alte surse	1 eveniment desfășurat Nr. participanți la eveniment	Interes scăzut din partea publicului și mass-media;
	Participarea în calitate de partener în cadrul evenimentelor (conferințe, forum, expoziții, festivaluri) desfășurate în regiune.					ADR	APL	FNDR Alte surse	Nr. evenimente mediatizate	Interes scăzut din partea organizatorilor de evenimente
Stabilirea și dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu instituții interesate din RM și alte state	Identificarea potențialilor parteneri și semnarea acordurilor de parteneriat					ADR	MADRM alți parteneri externi	FNDR	Nr. acordurilor semnate	Interesul scăzut al potențialilor parteneri în a semna acorduri de colaborare
	Facilitarea încheierii acordurilor de parteneriat între APL/ mediul de afaceri din RDS și partenerii externi din Letonia/ Italia/ Polonia, etc.					ADR	MADRM alți parteneri externi	FNDR,alte surse	Nr. acordurilor semnate	Interesul scăzut al APL de a semna acorduri de cooperare
	Realizarea activităților comune în baza acordurilor de colaborare încheiate și planurilor de acțiuni comune: ("Forumul Internațional de afaceri, Cahul", „Moldova Business Week”, "Ziua Dunării", etc.)					ADR	MADRM BRD, MIEPO, AOA, CCI, SUERD alți parteneri	FNDR,alte surse	Nr. de evenimente organizate Nr. de participanți	Interes scăzut din partea publicului; Interesul scăzut al partenerilor ADR în a organiza activități comune.
Atragerea	Acordarea consultanței și implicare în organizarea în					ADR	MADRM Parteneru	Donator extern	Nr. de instruiți Nr. de participanți	Interesul scăzut al publicului țintă din RDS.

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
investițiilor în RDS	parteneriat cu mediul de afaceri din Provincia di Novara, Italia a cursurilor de formare profesională în panificație și patiserie pentru RDS						1 din Italia			
	Acordarea consultanței în elaborarea și identificarea finanțării pentru un proiect elaborat de APL din RDS și partenerii din Letonia					ADR	MADRM APL VARAM	FNDR Guvernul Letoniei	1 proiect elaborat și aplicat	Interesul scăzut al partenerilor din Letonia în elaborarea unui proiect; Interesul scăzut al APL din RDS.
	Intensificarea parteneriatului inter-instituțional în promovarea abordării LEADER în regiunea de dezvoltare sud					ADR	MADRM CIAL Contact Cahul	FNDR Surse externe	Nr evenimente desfășurate Nr. de actori informați	Lipsa mijloacelor financiare pentru organizarea evenimentelor; Interesul scăzut al actorilor pentru cunoașterea abordării LEADER.
	Editarea Portofoliului de Proiecte al ADR Sud incluse în POR (în limba engleză) și distribuirea lui potențialilor finanțatori					ADR		FNDR	Nr. exemplare editate și distribuite	Nealocarea mijloacelor financiare
Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a SDR										
Perfecționarea mecanismului de monitorizare și evaluare a implementării SDR Sud 2016-2020	Definitivarea mecanismului de stabilire a țințelor pentru indicatorii de monitorizare și evaluare a SDR					MADRM	GIZ ADR BNS	GIZ	1 mecanism de stabilire a țințelor funcțional	Nealocarea mijloacelor financiare pentru asistență; Capacități reduse ale ADR în identificarea țințelor pentru indicatorii de M&E
	Colectarea datelor pentru indicatorii obiectivelor specifice și completarea bazei de date					ADR	APL, BNS	FNDR	1 bază de date completată și utilizată	Furnizarea țîrzie sau eronată a datelor de către BNS și APL
Raportarea asupra implementării documentelor de politici	Elaborarea rapoartelor privind implementarea SRD Sud și prezentarea către MADRM și					ADR		FNDR	2 rapoarte elaborate	

Acțiuni	Sub-acțiuni	Termen de realizare (Trimestru)				Responsabili	Parteneri	Sursa de finanțare	Indicatori de progres	Riscuri
		I	II	III	IV					
regionale	CRD Sud									

Director ADR Sud

Maria CULEȘOV

Elaborat:

Tatiana ARAMĂ, șef secție planificare strategică și programare _____

Andrei POPUȘOI, șef secție management proiecte _____

Oxana CAZACU, șef secție cooperare și atragerea investițiilor _____

Olga Zlati, șef secție finanțe și achiziții _____